

KLEINE KOSMOLOGIE

baat. Laten wij de Saturnaliën herstellen en elkander 't wijgeschenk van vrijheid en blijmoedig rusten en van meêlij met de slaven gunnen.

Ergens boven is een schimmenrijk, waar nog de gouden eeuw heerst. Kronos voert zijn staf daar over al die eilanden van gelukzaligen en gerechten. En het wondere, met de aureool gekroonde hemellicht wenkt ons daarheen, — dat nu nog fluisterend met zijn naam „Saturnus” wordt genoemd.

10. URANUS

Lang reeds was hij bekend als een ster van bescheiden grootte; tenslotte heeft men hem toch als een dwaalster, een doffe planeet onderkend. Maar toen zijn ware, wat inferieure aard werd doorschouwd, heeft hij daarvoor een roemrijke naam, die van Oeranos, medegekregen.

Zo werkt de wet van de eeuwige compensatie der waarden: wat gij verliest aan de ene zij, straks wordt het — achteloos haast — u ter andere toegeschoven; wat gij vrijwillig geeft, later ontvangt gij het beêloos terug. Aldus immers stelt men zich gaarne der goden gerechtigheid voor, — die ons mensen helaas al te dikwijls ontgaat, ondoorgrondelijk blijft.

Den bangen Oeranos, den Titanen- en Hekatoncheirenverwekker, die 't eigen kroost wierp in de Tartarus, ach, hem versloegen zijn kinderen. Doch uit het bloed van zijn wonden, dat rozerood schuim werd in zee, bloeide óp een godin, de allerliefste, Aphrodite, die ons de liefde, de kosmische aantrekking van alle tegendeel, leerde. En 't bloed dat op aarde viel, baarde giganten en melische nimfen, de wrochters van steden en staten, de moeders der lieflijke meisjes. Uiteindelijk gaat er geen lijden verloren, vervult zich het noodlot des bloeds, is Anangkè onvermurwbaar.

Levenslang kunt gij u voordoen als ster, maar de proever der harten, de wijze, doorschouwt u ten slotte, en weet welke duistere steen in uw binnenste drukt. Weest daarom vroom, vreest het Recht, spaart de zoenoffers niet en aanbidt. Kort is het menselijk bestaan, maar de goden, zij hebben de tijd!

11. NEPTUNUS

Nog geen eeuw is hij bekend, en bijna reeds vergeten. Luttele duur heeft de roem. En dat is goed. Want deze planeet betekende weinig, valt thans niet op en is er haast niet. Hij stoorde slechts de regelmaat en wetten van zijn burens door zijn aanwezigheid. Zo vond men hem. Een blinde noodzaak, wijl voor al wat kan geschieden, een oorzaak moet